

Biblioteket i Älvsbyn med vår *Forskarhörna* och *Forskargrotta*.

Öppet Hus måndagar 16.30-18.30
samt onsdagar 13.00-15.00.

Hej alla medlemmar!

Nytt år och ett nytt årsmöte har hållits.

Det betyder att vi också fått nya medlemmar i styrelsen.

Den nya styrelsens sammansättning ser ni på sista sidan.

Årsmötet i år slog rekord på deltagande, vi var 55 medlemmar, jättetrevligt. Vi visade filmen om Laver, det verkade vara uppskattat. Lokalen på Fluxen är ju förträfflig, Britt och jag började testa ljudet flera dar innan, så **vi fick** ett fungerande ljud. Janne Martinsson räddade oss och lånade ut sin ljudanläggning. Åke Engman skötte klubban med all heder. Smörgåsarna var mycket bra, tyvärr räckte det inte till riktigt alla. Vi får be om bättre disciplin nästa gång, så folk anmäler sitt deltagande.

Tack alla ni som betalat in medlemsavgifterna så snabbt, och ingen utan avsändare.

De som lämnat styrelsen är två riktiga trojännare Tore Holmbom och Gerd Öhman de har varit med i styrelsen från början då föreningen startade 2006. Vid årsmötet 2008 valdes Tore till kassör och Gerd som sekreterare, de uppdragen har de skött med all heder, förutom mycket annat som de åtagit sej. Margaretha Johansson slutar också i styrelsen, hon blev vald till ersättare år 2010 och har suttit som sekreterare en tid, hon går en utbildning för tillfället, men hon kanske återkommer i styrelsen senare. Vi kommer att sakna dem i styrelsen, men vi har lov att få använda oss av deras stora kunskap och det kommer vi säkert att behöva.

Den nya styrelsen tackar för förtroendet att sköta föreningen det kommande året.

Vi ska göra så gott vi kan.

Men kära medlemmar kom med förslag och idéer till aktiviteter ni vill att vi ordnar.

Ha det så bra. Vi syns i hörnan

Gun Jonsson

Bild från Älvsbyns Forskarförenings årsmöte på Fluxen 2012

www.byn.panatet.se

Bya-bladet

Nr 5

Mars 2012

Årgång 3

Innehåll:

Dagens dikt, urklipp från PT	s 2
Bärtorkeriet	s 2
Vad släktforskning kan ge om man har tur	s 3
Ljudband i hörnan	s 3
Gamla bilder	s 4
Piteå-tidningen för 85 år sedan	s 4
Styrelsen 2012	s 4

Än finns det böcker kvar.

Passa på och köp.

Hela behållningen går till
Älvsbyns Forskarförening.

Finns i forskarhörnan och på
Älvsby bokhandel. Pris 300:-

”Gobbän minnsch..”

I sett ine kōke å vānt opa påstn
e dag kām pansjåon öte lempa å ostn
mān han kām et ān opa nagar teim
så i ta vāl pānna å böre å reim.

Ebland då tanka fāles kårs å tvārs
då ta i penna å skreiv nain vārs
om hā som ha hende å hā som jär
hā går som et slōut, hā varl som é bedjār.

Ja, å Agda hon dōdde då i féck pansjåon
så nō sett i allén som ān ann patråon
nō för teidn jär é så mötje man et förstår
å hā varl vārr å vārr för vort år som går.

Vārste var é āndå att i miste å Agda
hā vart så meningslōust att bāra leva
hon varn då bästa männistja i ha kānt
mān hā ha gått nager år å hent ha hent.

Hon var nō grann då hon var fleck
mān åll de adār påjka feng steck
hā var no bāra je som var del lags
å vā djifte vāsamma då hā var så dags.

Inne vindskāmmarn öte Nisch
hā var et så bekvāmt precis
mān vā trevdās å gu vo hon var grann
vā såg vā varma ögom öte vārann.

Å en Per-Albin han vart vāre trāist
Inné é noitt hōus flōtt vā nesta hōst
hājā glōmen et vo ān Per-Albin ha djārt
slekār karom fā aldri glōmes bārt.

*Den här dikten har varit införd i PT 1989 och är
skriven av Tage Jonsson, som jobbade på arbetsför-
medlingen i Älvsbyn, 1971-1988.*

Tage avled 2009.

Inlämnat av Ulla Drejby

Å åonga kōmme onda för onda
kleda å skåon velde vāra åt vorenda
å a' Agda hon satt opp å' sōmd, om nettren
sjōlv hogg i tembre som i ha misté vette.

Vöre hā kon gå järe engen som veit
mān åonga vox opp å djing skåola é Peit
seda stock dōm å sletto å' föråldrabande
så nō jär man offa å' faffa krōgom hela lande.

Fōrr då vorke man då vo som helst
ållt hā man djāol djick som opan rāls
bāra låre bārte ān 22-taggar bārte Båstabacken
då velde vāra nalta stål bake nacken.

Nō kōr dom ālga vā traktor å' vangen
ehåopkarke som om dōm satt innē ān langen
fōrr bar man kōtte då hā var mōrt
hā djick bra å' åsit vart förstōrt.

Å åonga dōm ring å fråg vöre hā jär
för no vele dōm att pappa slāpp besvār
å kan hāl sā frisk å kānn sā kroj
men dōm vāra ju åong, å' förstå et doi.

Åt hālga då varle kalas é åll hast
då komma dōm heim ān heil billast
māst lāngt i då åt smårackara
då blei i' som é ban säij belackara.

Dōm vāra nō skōn de hār smådān
man sei som na framteid ötej dōm
jen sett i å' schvåll å māt glōm pansjåon
hā tōut jen öut ān Staffan jär åte bråon.

Tage Jonsson

**Här en bild som har livligt diskuterats i vår forskarhörna..
Ett tidningsurklipp ger svar på frågan var det låg.**

Vin på exekutiv

Bärtorkeriet, som startades i mitten av
tio-talet, låg invid Korsträskbäcken,
ungefär där Skogsvårdsstyrelsen nu
ligger.

Där skulle torkas bär, främst blåbär,
men de flickor som togs från Stock-
holms gator för att arbeta där återgick
snart till sina gamla vanor.

Kunde alltså inte hållas kvar där.

I stället för bärtorkeri blev här i stället
lokaler för framställning av äppelcider
som fylldes i stora whiskytonnor.

Den här verksamheten gick inte heller

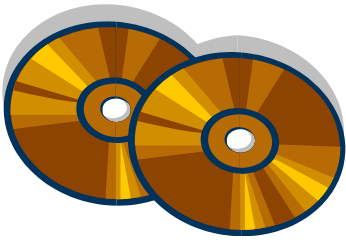
speciellt bra. Företaget blev konkursmässigt. Merparten av cidern hade blivit vin. Nu skulle allt som fanns i lager säljas på exekutiv auktion. Det tog tre dagar.

Utanför fabriken hade man ställt ut stora baljor med skopor för att få köparna mer rundhanta. Det dracks allmänt och folket köpte poster på upp till 500 liter. Många hade vin åratals framöver.

Efter den utförsäljningen blev huset tomt, det förföll och revs sedermera.

Inlämnat av Britt Norman.

Ni vet väl att i Grottan har vi Svar- och AD- abonnemang på båda datorerna.

Nya ljudband i vår hörna

Vi har fått en del ljudband och disketter som vi bränt på CD-skivor:

Kopia från "Stenkaka" med Nils Eriksson och John Jansson.

Johan Berggren intervjuad av Dick Öhman.

Världens största tjärdal Ove Lundberg. Laver filmen.

Av Bengt Bergman har vi fått skannade dagböcker (inget ljud) som Karl Bergman skrivit.

Släktforskning: Vad det kan ge om man har tur. Birgit fortsätter sin berättelse sen förra bladet.

EN MORTEL KAN BETYDA MYCKET.

För mig har den gjort det.

Min mormors och morfars mortel.

Jag har tidigare berättat hur jag på konstiga vägar fick bouppteckning och auktionsprotokoll efter min morfar "Kal Kalsa" Karl Karlsson Gubböle Västerbotten död 1940. Tyvärr har jag aldrig träffat honom, men släktforskat om honom. Vet att han hade en svår uppväxt, inte ekonomiskt, men känslomässigt.

Hans mor drunknade i Umeälven när Karl var ung, endast 1 år. Hon rodde med sin far till andra sidan av älven. Enligt historier skulle fadern köpa brännvin. Resten får man gissa sig till. Både far och dotter drunknade i båten. Så står det i dödboken.

Morfar ett år gammal och hans syster blev moderlösa.

Fadern gifte snabbt om sig, och fick ett barn med nya kvinnan. Både barnet och modern dör inom ett år. 1872 nytt äktenskap med en änka som dör efter några år.

1884 nytt försök. Makarna får ett barn tillsammans.

Både modern och barnet dör kort efter födelsen.

Nytt försök 1893 men samma olycka drabbar också dem. I detta sorgernas hus växte morfar och hans syster upp.

Min mamma sa att morfar ofta var med drängarna och snabbt lärde sig supa och spela kort.

Morfar gifte sig, fick ett hemman av fadern. 4 flickor får makarna. Så slår olyckan till.

Mamman dör och morfar mister sin hustru. Min mamma var yngst 8 månader.

Morfar gifte om sig med pigan. Hon hade en son så kallad o.ä. Han var några år äldre än flickorna. Morfar "söp och spelade bort hemmanet" som mamma sa.

Riktigt så illa var det inte. Det vet jag efter att ha träffat Gubbölebor och sett bouppteckningen.

Nu till MORTELN.

Det blev auktion efter morfar 1940. Alla uppgifter om AUKTIONEN har jag nu.

MAMMA ROPADE IN MORTELN FÖR 2 KRONOR.

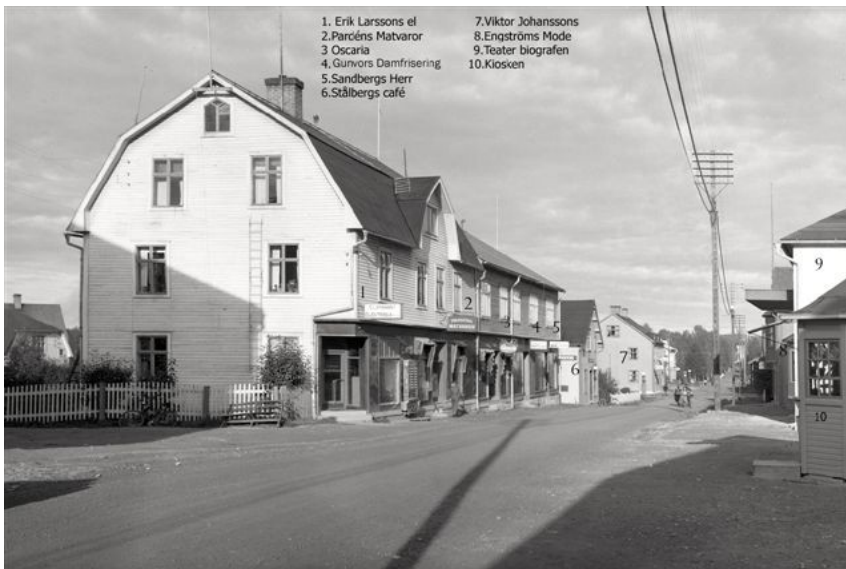

Den kom alltid fram när mamma bakade. Morteln finns nu hos mig och används.

När jag ser morteln minns jag mamma så väl och känner doften av kardemumman till bullbaket.

Det här är också släktforskning och ger så mycket till forskaren.

Birgit Granström

1. Erik Larssons el
2. Parcéns Matvaror
3. Oscana
4. Gunvors Damfrisering
5. Sandbergs Herr
6. Stålbergs café
7. Viktor Johanssons
8. Engströms Mode
9. Teater biografen
10. Kiosken

Känns Storgatan i Älvsbyn igen?

*Lite annorlunda fordon
idag kanske?*

*Vill ni se mer gamla
bilder?*

*Kom till biblioteket och
forskarhörnan!*

1. Posten
2. Guldsmed Engman
3. Frisör Edvin Ohlsson
4. Stålbergs Bageri o Konditori
5. Viktor Johanssons Bil
6. Annie Elisabeth Magnussons frisörskole
7. Erik Jalars Färghandel

Nedanstående är ett tidnings urklipp från Piteå-tidningen den 1 febr. 2002.

Artikeln var från 1926. Så nu är det 85 år sen.
På vår hemsida har frågan nyligen ventilerats.

PT FÖR 75 ÅR SEDAN

OBS 85 år

► "Guldgruvan" i Älvsbyn. Svensk-amerikannen Nils Olof Hedman i Sägfors, Korsträsk, har ännu inte uppgivit hoppet att hans "guldgruva" i Kanisberget vid Älvsbyn skall bli en lönade affär. Trots att hans tillgångar efter fyra års ihärdigt arbete i gruvan äro på upphällningen ämnar han fortsätta arbetet.

Han klagar i brev över befolkningens bristande intresse för företaget och svårigheten att få ekonomiskt stöd för undersökningarna. Den ena ådran har, skriver hr Hedman, blotats till 12 fots bredd och shacket mäter 29 fot. I botten är guldstoffet synligt och malmen innehåller 35 gram silver samt 8-10 procent koppar per 100 kg samt litet bly. Stora ådran uppgives vara minst 100 m bred och hr Hedman uppgiver att i dess botten "krossguld" är synligt hela vägen

Inlämnat av Ulla Drejby.

Styrelsen för 2012 efter årsmötet:

Ordf. Gun Jonsson	tel 0929-124 62
Vice ordf Britt Norman	tel 0929-559 69
Kassör Catharina Berggren	tel 0929-122 74
Sekr Inger Torgersson	tel 0929-559 53
Åke Engman	tel 0929-554 37
Roland Sundberg	tel 0929-128 78
Tomas Granström	tel 0929-128 22

Suppleanter:	
Ivan Åkerlund	tel 0920- 227396
Carin Blom	tel 0929- 559 20
Ulla Drejby	tel 0929- 126 94
Kerstin Strömgren	tel 0929- 102 50
Ann-Sofie Öberg	tel 0929- 551 42

Revisor:	Per Olof Persson	tel: 0929- 550 11
Rev.ers	Runo Bergqvist	tel: 0929- 108 94

Valberedningen:		
Tore Lundgren	sammank.	tel 0929-126 14
Helena Stenberg		tel 0929- 610 31
Lena Jonsson		tel 0929- 558 90